

Betydningen av samarbeid vil bli tydelig reflektert i denne utstillingen

Av Julie Lillelien Porter 21.august 2009 www.ytter.no

En interimrapport fra C/O Visningsrommet USF

Jeg følger med på websidene til Summer of Production. Jeg er ikke fysisk tilstede i Bergen denne sommeren, og det som er bra er at jeg kan følge med på hva som skjer på Visningsrommet USF uten å være der. Fra her hvor jeg er, er utstillingen tilslørt av verdensvevens distanse. Jeg kan se at gjennom de fire–fem ukene utstillingen har eksistert, har det i rykk og napp blitt lagt ut billed- og tekstmateriale som dokumenterer prosessen som foregår mellom 17 forskjellige involverte kunstnerne.

Samarbeidsprosjektet er basert på en idé om å produsere et «multifasettert kunstverk», hvor handlingene som blir gjort i gallerirommet både under produksjonen og etter «ferdigstilling» er åpne for forandring, maltraksjon, og/eller forsvinning. Ideen som spiller på et anarkistisk/demokratisk forløp appellerer til meg, men jeg føler ikke at den lever helt opp til forventningene. I alle fall ikke tilsynelatende? Gallerirommet har etterhvert blitt mer og mer fylt opp med forskjellige installatoriske innslag. Det som slår meg er hvor enkeltstående de forskjellige arbeidene virker.

Jeg får ikke inntrykk av noe mer intervensjon i forhold til «hverandres arbeider». Likevel foregår det mye på helt andre plan enn det fysiske. Den konseptuelle strukturen i utstillingen er satt sammen av allerede gjennomtenkte ideer, invitasjoner, lukket seminar, blogg og webkamera.

Jeg tenker at den sanne utviklingen ville vist seg i gallerirommet etter langt flere uker enn de fem som er satt av til utstillingen. Er det her teorien henger sammen med praksisen? At dette er markeringen på et begynnende samarbeid som vil strekke seg over lang tid i form av et nyoppstartet atelierfelleskap på Dokken i Bergen?

Det som interesserer meg mest med denne utstillingen, er som sagt den flate strukturen som det er meningen at den skal ha (ja — er det en utstilling eller en prosess? En utstilling av en prosess?) Hva ligger egentlig bak den «omvendte hierarkiske strukturen»?

Bilde fra utstillingsrommet 5. juli. Foto: Julie Lillelien Porter

Bilde fra utstillingsrommet 17. juli. Foto: Anngjerd Rustand

Jeg tok meg en prat med Anna Christina Lorenzen, en av de fire i gruppen C/O, som står bak utstillingen:

Julie Lillelien Porter (JLP): Jeg har lyst til å ta utgangspunkt i hvordan utstillingen i seg selv blir til. At den er basert på samarbeid, og at ting skal skje som reaksjoner på hva andre gjør. Kan du fortelle om hvordan dere har kommet fram til dette konseptet?

Anna Christina Lorenzen (ACL): Arne Skaug Olsen (kurator på Visningsrommet) inviterte oss i kunstnergruppen C/O til å lage et «Gesamtkunstwerk».

JLP: Er ideen til utstillingen noe som han har kommet fram til i samarbeid med dere eller er det noe som han har kommet fram til selv?

ACL: Vi fire (Malin Lennström Örtwall, Anna Christina Lorenzen, Vilde Salhus Røed og Stefan Törner) i kunstnergruppen C/O ble invitert på grunnlag av det vi gjorde på Festplassen i Bergen under B-open ifjor høst. Siden utstillingen skulle skje samtidig som at Bergen Ateliergruppe (BAG), som vi fire er initiativtakerne til, flyttet inn atelierlokalene på Dokken, var det vår idé å trekke inn de øvrige medlemmene. Det var også en rent praktisk side ved dette fordi vi visste at akkurat i de fem ukene så ville vi ikke være så mye i Bergen, og vi skjønnte at vi ikke hadde kapasitet til å forberede en stor utstilling på forhånd. Det å fordele jobben på flere gjør jo at man kommer mye lenger, og det gjør tingene litt enklere, for oss fire, men også for oss 17. På atelierfelleskapet så vil det også fungere på en sånn måte, så vi hadde lyst til å lage en liten kick-off utstilling for oss 17 i BAG.

JLP: Jeg tenker at utstillingen blir et mikrobilde, en liten smakebit i forhold til å samarbeide i fremtiden?

ACL: Ja, det er litt det som ligger til grunn, sånn som jeg ser det. Jeg ser det som en manifestasjon av et kunstnerisk samarbeid, at vi konkretfysisk gjør noe i gallerilokalet her. Noen jobber tydelig alene, andre med en mer anonymisert tilnærming til prosjektet. For eksempel er veggene som vi fire i C/O har satt opp er i utgangspunktet ikke noe som noen av oss ville ha gjort alene, men noe vi har kommet fram til gjennom å samarbeide.

JLP: Ønsker dere å fremstille utstillingen som et prosjekt med vekt på det «flytende» aspektet ved samarbeid?

ACL: Ja, og nå snakker jeg for meg selv, ikke på vegne av C/O. Min oppfatning har jo oppstått i det vi fire har diskutert sammen, så det «flytende» aspektet har absolutt vært tilstede gjennom hele prosessen. Litt sånn blir det også med utstillingen, at man ikke klarer å skille hvem som har gjort hva etterhvert.

JLP: Det å slippe kontrollen, har det vært et viktig element for dere i utformingen av utstillingskonseptet?

ACL: Vi har absolutt diskutert hvor lite eller mye kontroll vi skal ha, hva som skjer hvis vi fire sitter og detaljbestemmer, hvilke signaler vi sender ut til de involverte kunstnerne. Så vi har sagt ifra ganske tydelig at vi fire har invitert de andre, vi fire setter startskuddet, så får det gå sin gang. Det er dynamikken som er i gruppen som er viktig, ikke hvordan vi kontrollerer. Også det med bloggen hvor helt fremmede kan gå inn og kommentere for eksempel, det er en slags omvendt hierarki- pyramide; Arne har invitert oss fire, til å lage et «Gesamtkunstwerk». Ikke

en gruppeutstilling hvor de enkelte stiller ut, men noe vi kan lage sammen. Så har vi gått ut og invitert de 17 andre i BAG, og på bloggen vår kan resten av verden være med hvis de vil.

JLP: Hva betyr egentlig «Gesamtkunstwerk»? Hva er det for noe?

ACL: Gesamt betyr helhetlig. Gesamtkunstwerk er et tysk begrep fra 1800-tallet som beskriver kunst som innbefatter mange kunstneriske uttrykk i en helhet. Ideen om å lage et gesamtkunstwerk kommer fra Arne. Så har vi i gruppen, de inviterte kunstnerne og publikum i sin helhet, ansvaret for hvordan utfallet blir.

JLP: Hvordan har det faktiske samarbeidet gått i selve rommet?

ACL: Det er ganske tydelig at folk har gått inn enkeltvis og gjort sine ting, eller gått sammen og gjort ting sammen, som undergrupper i gruppen kan du si. Det er ikke så mange som har gått inn og drastisk overstyrt noe, eller forandret på de tingene andre har gjort. Sikkert et tegn på høflighet og lojalitet på grunn av gruppefølelsen i atelierfellesskapet.

JLP: På hvilken måte hadde seminaret og biljardteorien tilknytning til det dere holder på med?

ACL: Seminaret var organisert av Arne. Det var et lukket seminar, som vi fire, samt fem eksterne deltagere, ble invitert til.

JLP: Dette er jo interessant fordi lukkethet virker veldig motsatt igjen, i forhold til den åpenheten som går igjen konseptuelt ellers?

ACL: Man kan se dette seminaret som et slags bilde på den såkalte uproduktive tiden som kunstneren har til fordypning i tekst og teori, eller der man går rundt i sine egne prosjekter. For eksempel jeg som tegner sitter og ser veldig mye på tegningen, og dette er jo uproduktivtetter kommersielle parametere. På seminaret har vi diskutert forskjellige teoretiske problemstillinger, men du kan si at hele seminaret er en slags metafor for den tiden kunstneren fordyper seg; det som til slutt vil manifestere seg i konkrete arbeider.

JLP: Ja, et bilde på en kunstnerisk praksis, en liten helhet som speiler det om skjer i den store helheten. Det må ha vært en grunn til at Arne, som har en tydelig idé bak prosjektet inviterte dere i første omgang. Hva har vært den gjennomgående tenkningen hos dere i C/O-gruppa, i forhold til det å sette sammen folk som skal samarbeide teoretisk og praktisk?

ACL: Arne har villet ha oss med fordi vi representerer en selvorganisert kunstarena i Bergen. Vi som har satt i gang BAG har fra begynnelsen sagt at vi vil ha folk som på en eller annen måte kan bidra til et felleskap, en dynamikk, en drevenhet. Vi har invitert med folk som på forskjellige måter kan være med i en gruppe hvor det oppstår ting.

JLP: Selvorganisering har jo blitt et begrep innenfor kunstfeltet nå som er litt «inn». Det er uansett veldig interessant, og veldig viktig at ting skjer på den måten, sånn som jeg ser det. Essensen av selvorganisering innebærer en

non-lineær prosess uten nødvendigvis en markert begynnelse eller slutt. Hva skjer fram til finissagen?

ACL: Jeg mener at utstillingen handler om at du alltid vil være påvirket av og et slags produkt av en omgangskrets, også kunstnerisk. Men den handler like mye om kunst og kunstnerskap. Fram til finissagen skal det utvikle seg videre etter samme «modell», men til selve finissagen skal vi prøve å involvere flest mulig av de som er med til å bidra til å komme opp med nye ting slik at vi får en litt fyldig aften. Vi har kommet fram til at det som skjer til finissagen ikke nødvendigvis er et ferdig resultat eller konklusjon, men at den fungerer som en kunstig deadline. Arbeidet fortsetter muligens i form av en ny happening, en publikasjon eller en diskusjon på bloggen. Utviklingen ender ikke fordi utstillingen er ferdig. En evig fortsettelse med andre ord.

De 17 kunstnerne som jobbet med utstillingen er: Ragnhild Ohma, Randi Grov Berger, Lisa Him-Jensen, Christian Hjelle, Kirsti van Hoegee, Susanna Kajermo, Malin Lennström-Örtwall, Anna Christina Lorenzen, Cato Løland, Héctor Piña-Barrios, Petra Rahm, Linda Rogn, Vilde Salhus Røed, Alette Schei Rørvik, Karen Skog, Stefan Törner og Knut Young Lunde.

Se også <http://co-visningsrommet-usf.no>

Tekst: Julie Lillelien Porter

Betydningen av samarbeid vil bli tydelig reflektert i denne utstillingen

Av Julie Lillelien Porter

En interimrapport fra C/O Visningsrommet USF

Jeg følger med på websidene til Summer of Production. Jeg er ikke fysisk tilstede i Bergen denne sommeren, og det som er bra er at jeg kan følge med på hva som skjer på Visningsrommet USF uten å være der. Fra her hvor jeg er, er utstillingen tilslørt av verdensvevens distanse. Jeg kan se at gjennom de fire-fem ukene utstillingen har eksistert, har det i rykk og napp blitt lagt ut billed- og tekstmateriale som dokumenterer prosessen som foregår mellom 17 forskjellige involverte kunstnerne.

Samarbeidsprosjektet er basert på en idé om å produsere et «multifasettert kunstverk», hvor handlingene som blir gjort i gallerirommet både under produksjonen og etter «ferdigstilling» er åpne for forandring, maltraksjon, og/eller forsvinning. Ideen som spiller på et anarkistisk/demokratisk forløp appellerer til meg, men jeg føler ikke at den lever helt opp til forventningene. I alle fall ikke tilsynelatende? Gallerirommet har etterhvert blitt mer og mer fylt opp med forskjellige installatoriske innslag. Det som slår meg er hvor enkeltstående de forskjellige arbeidene virker.

Jeg får ikke inntrykk av noe mer intervensjon i forhold til «hverandres arbeider». Likevel foregår det mye på helt andre plan enn det fysiske. Den konseptuelle strukturen i utstillingen

er satt sammen av allerede gjennomtenkte ideer, invitasjoner, lukket seminar, blogg og webkamera.

Jeg tenker at den sanne utviklingen ville vist seg i gallerirommet etter langt flere uker enn de fem som er satt av til utstillingen. Er det her teorien henger sammen med praksisen? At dette er markeringen på et begynnende samarbeid som vil strekke seg over lang tid i form av et nyoppstartet atelierfelleskap på Dokken i Bergen?

Det som interesserer meg mest med denne utstillingen, er som sagt den flate strukturen som det er meningen at den skal ha (ja — er det en utstilling eller en prosess? En utstilling av en prosess?) Hva ligger egentlig bak den «omvendte hierarkiske strukturen»?

Bilde fra utstillingsrommet 5. juli. Foto: Julie Lillelien Porter

Bilde fra utstillingsrommet 17. juli. Foto: Anngjerd Rustand

Jeg tok meg en prat med Anna Christina Lorenzen, en av de fire i gruppen C/O, som står bak utstillingen:

Julie Lillelien Porter (JLP): Jeg har lyst til å ta utgangspunkt i hvordan utstillingen i seg selv blir til. At den er basert på samarbeid, og at ting skal skje som reaksjoner på hva andre gjør. Kan du fortelle om hvordan dere har kommet fram til dette konseptet?

Anna Christina Lorenzen (ACL): Arne Skaug Olsen (kurator på Visningsrommet) inviterte oss i kunstnergruppen C/O til å lage et «Gesamtkunstwerk».

JLP: Er ideen til utstillingen noe som han har kommet fram til i samarbeid med dere eller er det noe som han har kommet fram til selv?

ACL: Vi fire (Malin Lennström Örtwall, Anna Christina Lorenzen, Vilde Salhus Røed og Stefan Törner) i kunstnergruppen C/O ble invitert på grunnlag av det vi gjorde på Festplassen i Bergen under B-open ifjor høst. Siden utstillingen skulle skje samtidig som at Bergen Ateliergruppe (BAG), som vi fire er initiativtakerne til, flyttet inn atelierlokalene på Dokken, var det vår idé å trekke inn de øvrige medlemmene. Det var også en rent praktisk side ved dette fordi vi visste at akkurat i de fem ukene så ville vi ikke være så mye i Bergen, og vi skjønnte at vi ikke hadde kapasitet til å forberede en stor utstilling på forhånd. Det å fordele jobben på flere gjør jo at man kommer mye lenger, og det gjør tingene litt enklere, for oss fire, men også for oss 17. På atelierfelleskapet så vil det også fungere på en sånn måte, så vi hadde lyst til å lage en liten kick-off utstilling for oss 17 i BAG.

JLP: Jeg tenker at utstillingen blir et mikrobilde, en liten smakebit i forhold til å samarbeide i fremtiden?

ACL: Ja, det er litt det som ligger til grunn, sånn som jeg ser det. Jeg ser det som en manifestasjon av et kunstnerisk samarbeid, at vi konkretfysisk gjør noe i gallerilokalet her. Noen jobber tydelig alene, andre med en mer anonymisert tilnærming til prosjektet. For eksempel er veggene som vi fire i C/O har satt opp er i utgangspunktet ikke noe som noen av oss ville ha gjort alene, men noe vi har kommet fram til gjennom å samarbeide.

JLP: Ønsker dere å fremstille utstillingen som et prosjekt med vekt på det «flytende» aspektet ved samarbeid?

ACL: Ja, og nå snakker jeg for meg selv, ikke på vegne av C/O. Min oppfatning har jo oppstått i det vi fire har diskutert sammen, så det «flytende» aspektet har absolutt vært tilstede gjennom hele prosessen. Litt sånn blir det også med utstillingen, at man ikke klarer å skille hvem som har gjort hva etterhvert.

JLP: Det å slippe kontrollen, har det vært et viktig element for dere i utformingen av utstillingskonseptet?

ACL: Vi har absolutt diskutert hvor lite eller mye kontroll vi skal ha, hva som skjer hvis vi fire sitter og detaljbestemmer, hvilke signaler vi sender ut til de involverte kunstnerne. Så vi har sagt ifra ganske tydelig at vi fire har invitert de andre, vi fire setter startskuddet, så får det gå sin gang. Det er dynamikken som er i gruppen som er viktig, ikke hvordan vi kontrollerer. Også det med bloggen hvor helt fremmede kan gå inn og kommentere for eksempel, det er en slags omvendt hierarki- pyramide; Arne har invitert oss fire, til å lage et «Gesamtkunstwerk». Ikke en gruppeutstilling hvor de enkelte stiller ut, men noe vi kan lage sammen. Så har vi gått ut og invitert de 17 andre i BAG, og på bloggen vår kan resten av verden være med hvis de vil.

JLP: Hva betyr egentlig «Gesamtkunstwerk»? Hva er det for noe?

ACL: Gesamt betyr helhetlig. Gesamtkunstwerk er et tysk begrep fra 1800-tallet som beskriver kunst som innbefatter mange kunstneriske uttrykk i en helhet. Ideen om å lage et gesamtkunstwerk kommer fra Arne. Så har vi i gruppen, de inviterte kunstnerne og publikum i sin helhet, ansvaret for hvordan utfallet blir.

JLP: Hvordan har det faktiske samarbeidet gått i selve rommet?

ACL: Det er ganske tydelig at folk har gått inn enkeltvis og gjort sine ting, eller gått sammen og gjort ting sammen, som undergrupper i gruppen kan du si. Det er ikke så mange som har gått inn og drastisk overstyrt noe, eller forandret på de tingene andre har gjort. Sikkert et tegn på høflighet og lojalitet på grunn av gruppefølelsen i atelierfellesskapet.

JLP: På hvilken måte hadde seminaret og biljardteorien tilknytning til det dere holder på med?

ACL: Seminaret var organisert av Arne. Det var et lukket seminar, som vi fire, samt fem eksterne deltagere, ble invitert til.

JLP: Dette er jo interessant fordi lukkethet virker veldig motsatt igjen, i forhold til den åpenheten som går igjen konseptuelt ellers?

ACL: Man kan se dette seminaret som et slags bilde på den såkalte uproduktive tiden som kunstneren har til fordypning i tekst og teori, eller der man går rundt i sine egne prosjekter. For eksempel jeg som tegner sitter og ser veldig mye på tegningen, og dette er jo uproduktivtetter kommersielle parametere. På seminaret har vi diskutert forskjellige teoretiske problemstillinger, men du kan si at hele seminaret er en slags metafor for den tiden kunstneren fordyper seg; det som til slutt vil manifestere seg i konkrete arbeider.

JLP: Ja, et bilde på en kunstnerisk praksis, en liten helhet som speiler det om skjer i den store helheten. Det må ha vært en grunn til at Arne, som har en tydelig idé bak prosjektet inviterte dere i første omgang. Hva har vært den gjennomgående tenkningen hos dere i C/O-gruppa, i forhold til det å sette sammen folk som skal samarbeide teoretisk og praktisk?

ACL: Arne har villet ha oss med fordi vi representerer en selvorganisert kunstarena i Bergen. Vi som har satt i gang BAG har fra begynnelsen sagt at vi vil ha folk som på en eller annen måte kan bidra til et felleskap, en dynamikk, en drevenhet. Vi har invitert med folk som på forskjellige måter kan være med i en gruppe hvor det oppstår ting.

JLP: Selvorganisering har jo blitt et begrep innenfor kunstfeltet nå som er litt «inn». Det er uansett veldig interessant, og veldig viktig at ting skjer på den måten, sånn som jeg ser det. Essensen av selvorganisering innebærer en non-lineær prosess uten nødvendigvis en markert begynnelse eller slutt. Hva skjer fram til finissagen?

ACL: Jeg mener at utstillingen handler om at du alltid vil være påvirket av og et slags produkt av en omgangskrets, også kunstnerisk. Men den handler like mye om kunst og kunstnerskap. Fram til finissagen skal det utvikle seg videre etter samme «modell», men til selve finissagen skal vi prøve å involvere flest mulig av de som er med til å bidra til å komme opp med nye ting slik at vi får en litt fyldig aften. Vi har kommet fram til at det som skjer til finissagen ikke nødvendigvis er et ferdig resultat eller konklusjon, men at den fungerer som en kunstig deadline. Arbeidet fortsetter muligens i form av en ny happening, en publikasjon eller en diskusjon på bloggen. Utviklingen ender ikke fordi utstillingen er ferdig. En evig fortsettelse med andre ord.

De 17 kunstnerne som jobbet med utstillingen er: Ragnhild Ohma, Randi Grov Berger, Lisa Him-Jensen, Christian Hjelle, Kirsti van Hoegee, Susanna Kajermo, Malin Lennström-Örtwall, Anna Christina Lorenzen, Cato Løland, Héctor Piña-Barrios, Petra Rahm, Linda Rogn, Vilde Salhus Røed, Alette Schei Rørvik, Karen Skog, Stefan Törner og Knut Young Lunde.

Se også <http://co-visningsrommet-usf.no>

Tekst: Julie Lillelien Porter